

Ontstoken tandvlees heeft effect op darmontsteking

‘Parodontitis kan zorgen voor een heviger darmontsteking en ernstiger klachten’

Dat een droge mond, aften of ontstoken tandvlees het gevolg kunnen zijn van IBD, is al langer bekend. Nieuw zijn echter de uitkomsten van een Amerikaans onderzoek, waaruit blijkt dat opvlammings van een darmontsteking soms mogelijk het gevolg zijn van slecht onderhoud van het gebit. Maar kunnen mondproblemen IBD ook veroorzaken?

Het begon allemaal met de bestudering van het microbioom, de verzameling bacteriën in het spijsverteringskanaal en met name in de dikke darm, door de Amerikaanse internist Nobuhiko Kamada. Het viel hem op dat er veel bacteriën uit de mond aanwezig waren in het microbioom van mensen met IBD. Hij vroeg zich af of een slechte mondgezondheid het beloop van IBD verergerde. Met andere woorden: heeft het slecht

onderhoud van je gebit meer gevolgen dan gaatjes of een wortelkanaalbehandeling? Misschien is het wel een afspiegeling van iemands algehele gezondheid, of sterker nog, de oorzaak van een chronische ziekte zoals IBD.

Studie bij muizen

In een vervolgonderzoek met muizen werd gekeken naar muizen met parodontitis (ontstoken tandvlees). Deze

muizen bleken veel meer bacteriën in hun mond te hebben, die een ontsteking kunnen veroorzaken. Deze bacteriën reisden vervolgens naar de darmen, waar deze mond-bacteriën het darm-microbiom veranderen. Dat was echter niet voldoende om een chronische darmontsteking bij de muizen te veroorzaken. Opvallend was dat muizen waarbij een combinatie van parodontitis en IBD werd geconstateerd, een veel heviger darmontsteking hadden dan muizen met alleen IBD. De onderzoekers concluderen dat parodontitis blijkbaar afweercellen (T-cellen) van het immuunsysteem in de mond activeert. Deze T-cellen reizen vervolgens via het bloed naar de darmen en verergeren de darmontsteking.

Reactie op onderzoek

Henk Brand, universitair hoofddocent van het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA), doet al langere tijd onderzoek naar de relatie mondgezondheid en IBD. Hij beaamt dat bij parodontitis afweercellen via de bloedbaan in de darm terecht kunnen komen. ‘Parodontitis kan op die manier zorgen voor een heviger darmontsteking en ernstiger klachten. Maar, parodontitis veroorzaakt IBD niet.’

Geen oorzaak ontstaan IBD

Brand beschikt over tandheelkundige gegevens van 40.000 mensen, waaronder 200 mensen met IBD. Hij heeft de gegevens van deze mensen vergeleken en ontdekte dat mensen met IBD meer gaatjes hebben dan mensen zonder IBD. Maar zij hebben niet vaker parodontitis. ‘En dus vraag ik me af of parodontitis een rol speelt bij het ontstaan van IBD. In Zweden en Noorwegen, waar relatief meer mensen IBD hebben, hebben deze mensen niet vaker parodontitis.’ Parodontitis lijkt daarmee geen oorzaak te zijn voor IBD. Wel is hij het eens met de conclusie uit het dieronderzoek dat parodontitis IBD kan verergeren. ‘Dat alleen al is een extra argument om voor een goede mondgezondheid te zorgen.’

Gevolgen voor mond

Uit onderzoek in de afgelopen jaren bleek dat mensen met IBD vaak te maken hebben met een droge mond gevoel. ‘Het gekke is dat de hoeveelheid speeksel niet minder is bij mensen met IBD. Wel is de samenstelling anders, vooral bij mensen met Crohn. Er is verder onderzoek nodig om te kijken of die andere speekselsamenstelling de ontwikkeling

Tips voor een goede mondgezondheid

- Tandens twee keer per dag goed poetsen
- Dagelijks flossen en/of met tandenstoker schoonmaken
- Twee keer per jaar naar de tandarts
- Gebitsreiniging door mondhygiëniste

van parodontitis (mede-)veroorzaakt. Dit nemen we zeker mee in ons vervolgonderzoek.’

Samenwerken

Ten slotte benadrukt Brand dat tandartsen en MDL-artsen, in het belang van de patiënt, meer zouden moeten samenwerken. ‘Uit onderzoek onder alle MDL-artsen en onder tandartsen, over mondgezondheid en het verband tussen mond- en darmproblemen, bleek dat er nog veel kennis ontbreekt. Zo weten veel tandartsen nog steeds niet dat er een verband is. Gelukkig scoorden de MDL-artsen iets beter. Wat wel opviel was dat als een tandarts of een MDL-arts de ander had geraadpleegd over een individuele patiënt, zij aangaven dat overleg heel waardevol te vinden voor de behandeling van hun patiënt. Er is dus nog veel winst te behalen.’

Henk Brand

